

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Богуславського районного суду Київської області**

16.09.2025

м. Київ, 2025

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст. ст. 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.09.2025 групою НПМ здійснено відвідування Богуславського районного суду Київської області (далі – суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Самойленко Тетяна Володимирівна – представник Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у Київській області (керівник групи НПМ);

Оладов Сергій Андрійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Ковальов Олександр Юрійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Луференко Владислав Олександрович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Троян Вікторія Володимирівна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Болотський Олег Володимирович – представник громадськості.

Загальна інформація.

Суд розташований за адресою: Київська обл., м. Богуслав, вул. Франка Івана, буд. 29а, у двоповерховій адміністративній будівлі.

Штатна чисельність суддів – 4 посади, фактично здійснюють правосуддя 2 суддів.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» районний суд є судом першої інстанції і здійснює правосуддя у порядку, визначеному чинним законодавством, суд розглядає цивільні, кримінальні, а також справи про адміністративні правопорушення.

В будівлі суду облаштовано два входи / виходи – основний (центральный) зі сторони та службовий (конвойний) входом з двору будівлі (фото 1, 2).

У приміщеннях суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів тощо (фото 3).

Територія, де здійснюється висадка та посадка обвинувачених (підсудних), засуджених огорожена. Біля в'їзних воріт розташовані двері запасного виходу

із будівлі суду. Над входом до приміщення зі сторони подвір'я встановлено камеру відеоспостереження.

Для розгляду кримінальних справ у приміщенні суду облаштовано 2 зали судових засідань, які розташовані на першому та другому поверхах.

Усі зали судових засідань обладнані загородженнями із органічного скла. На дверях зазначених огорожень обладнані оглядові віконця. Лави для розміщення затриманих та осіб, узятих під варту, прикріплені до підлоги (фото 4, 5).

Під час відвідування приміщень суду обвинувачені, підсудні (засуджені) у суді не перебували. Установлено інформаційні стенди. У суді також наявні аптечки для надання домедичної допомоги.

Маршрут конвоювання до залів судових засідань проходить коридором загального користування. Звільнення маршрутів конвоювання від сторонніх осіб забезпечується підрозділом конвою.

Відвідування Суду групою НПМ здійснюється вперше.

Попередні зауваження:

Попереднє відвідування групою НПМ здійснено 19.10.2021.

За результатами попереднього відвідування групою НПМ надано наступні рекомендації:

облаштувати приміщення для підсудних (засуджених), кімнатою для роботи адвоката з підсудними (засудженими),

Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду;

Рекомендації надані за результатами попереднього відвідування не виконані.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. Під час відвідування приміщень суду встановлено факт порушення вимог пункту 6.5.1 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 №175 (далі – ДБН Суди) та пунктів 9,10 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затверджено спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державно судово адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція з організації конвоювання), у приміщенні суду не обладнано камери для обвинувачених (підсудних) засуджених осіб, а також приміщення для розміщення особового складу варті. Така практика може призводити до

тривалого утримання підсудних в неприпустимих умовах, що суперечить вимогам національних та міжнародних стандартів.

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

2. У порушення вимог пункту 7.1.9 ДБН Суди та пункту 13 Інструкції з організації конвоювання, у приміщенні суду відсутній ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від спеціального автотранспорту до залів судових засідань для розгляду кримінальних справ, у зв'язку з чим, обвинувачені, підсудні (засуджені) конвоюються доступними для третіх осіб коридорами.

3. У порушення Кодексу цивільного захисту України в суді відсутнє найпростіше укриття, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів.

Порушення прав осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю) та маломобільних груп населення (стаття 27 Конституції України).

4. Відповідно до вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

Так, у порушення вимог пункту 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарні вузли у приміщенні суду не пристосовані для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на кріслі колісному потрапити до санітарної кімнати (фото 6, 7) .

5. У порушення вимог пункту 6.3.1 ДБН Інклюзивність, на всіх сходах будівлі суду відсутнє контрастне маркування першої та останньої сходинки, яке повинне бути видно людям, які підіймаються і спускаються по сходах (фото 8).

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

6. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 59 Конституції України, вимог пункту 6.5.2 ДБН Суди, будівлі суду не обладнані кімнатами для роботи адвоката з обвинуваченими, підсудними (засудженими), що унеможлиблює реалізацію їх права на захист.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) Європейський суд з прав людини констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм

захисником через загородження у залі суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху.

Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поводження.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Київській області, Богуславському районному суду Київської області відповідно до їх компетенцій вжити заходів щодо запобігання порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини:

1. Вжити заходи щодо запобігання порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини;

2. Опрацювати питання щодо облаштування у суді камери для підсудних (засуджених) площею не менш ніж 4 м² виходячи з розрахунку три камери на один зал судових засідань для розгляду кримінальних справ, приміщення конвою і санітарні вузли;

3. Опрацювати питання щодо забезпечення у суді ізолюваного маршруту конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до зали судових засідань;

4. Опрацювати питання щодо облаштування у будівлі суду найпростішого укриття;

5. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду;

6. Вжити заходів щодо обладнання кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими) згідно встановлених стандартів.

Додаток: фототаблиця на 2 арк.

**Керівник групи НПМ:
Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав
людини у Київській області**

Тетяна САМОЙЛЕНКО

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

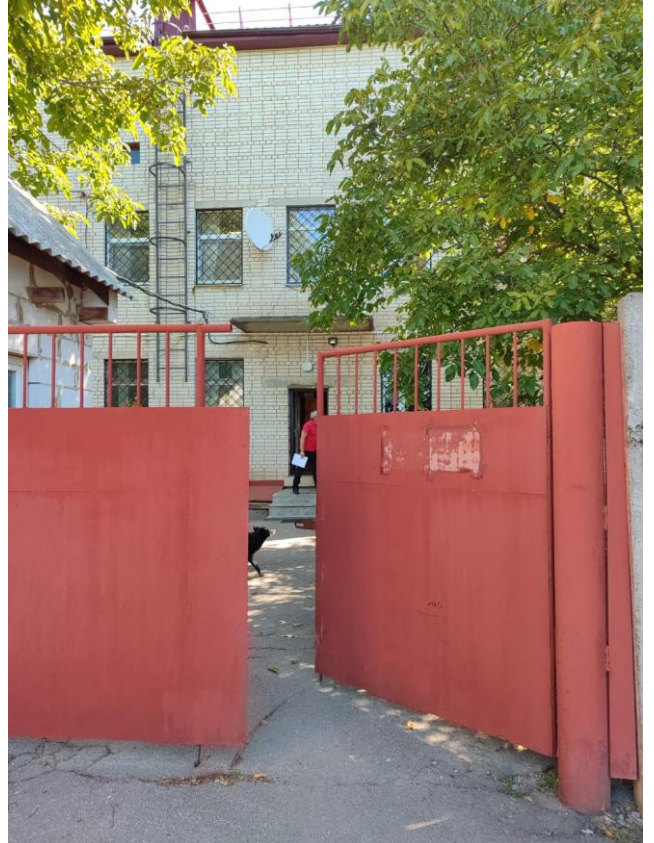

фото 3

фото 4

фото 5

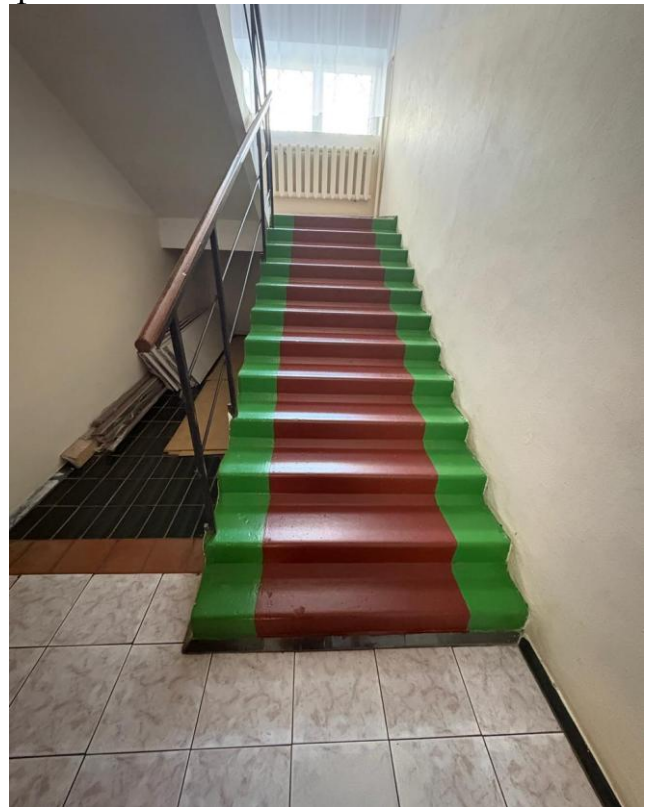
фото 6

фото 7

фото 8

Фототаблицю склав:

**Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав
людини у Київській області**

T. Samoilenko

Тетаня САМОЙЛЕНКО